Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2024/2362

10.10.2024

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2024/2362

ze dne 11. dubna 2024

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro klíčové digitální technologie (nyní společný podnik pro čipy) na rozpočtový rok 2022

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro klíčové digitální technologie na rozpočtový rok 2022,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0101/2024),

A. vzhledem k tomu, že společný podnik pro klíčové digitální technologie („společný podnik KDT“), který sídlí v Bruselu, byl zřízen nařízením Rady (EU) 2021/2085 ([1]) v listopadu 2021 jako součást programu Horizont Evropa, a to na období do 31. prosince 2031;

B. vzhledem k tomu, že společný podnik KDT nahradil společný podnik pro provádění společné technologické iniciativy pro elektronické součásti a systémy pro vedoucí postavení Evropy (ECSEL), který byl zřízen nařízením Rady (EU) č. 561/2014 ([2]) v květnu 2014 jako součást programu Horizont 2020, a to na období do 31. prosince 2024; vzhledem k tomu, že dne 26. června 2014 nahradil společný podnik ECSEL evropský poradní sbor pro iniciativu v oblasti nanoelektroniky a společný podnik pro provádění společné technologické iniciativy pro vestavěné počítačové systémy;

C. vzhledem k tomu, že společný podnik KDT je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, které se zaměřuje na výzkum a inovace klíčových digitálních technologií nutných pro konkurenceschopnou vedoucí úlohu Evropy v digitální ekonomice, zejména v odvětví elektronických součástí a systémů;

D. vzhledem k tomu, že zakládajícími členy jsou Unie zastoupená Komisí, zúčastněné státy a tři průmyslová sdružení, konkrétně Evropská asociace pro integraci inteligentních systémů, Sdružení zastupující organizace působící v oblasti nanoelektroniky v Evropě a průmyslové sdružení Inside, která zastupují zainteresované strany v oblastech mikro- a nanoelektroniky, inteligentních integrovaných systémů a vestavěných nebo kyberneticko-fyzikálních systémů;

E. vzhledem k tomu, že v červenci 2023 byl společný podnik KDT na základě nařízení Rady (EU) 2023/1782 ([3]) změněn na společný podnik pro čipy; vzhledem k tomu, že podle pozměňujícího nařízení má společný podnik pro čipy podle své rozšířené oblasti působnosti podporovat vývoj inovativních polovodičových technologií nové generace a posílit evropskou kapacitu v oblasti výroby čipů v rámci iniciativy „Čipy pro Evropu“; vzhledem k tomu, že příspěvky Unie do společného podniku KDT se zvýší z 1,8 miliardy EUR na 4,2 miliardy EUR, přičemž 2,7 miliardy EUR budou financovány z programu Horizont Evropa a 1,5 miliardy EUR z programu Digitální Evropa;

F. vzhledem k tomu, že v zájmu větší transparentnosti by společný podnik KDT měl ve své roční účetní závěrce zveřejňovat příslušné informace o příspěvcích členů na úrovni jednotlivých programů; vzhledem k tomu, že u každého programu, v němž působí, by společný podnik KDT měl předkládat všechny relevantní informace do konce roku podle jednotlivých kategorií členů, a to včetně cílů pro příspěvky stanovených v právních předpisech pro příslušný program, objemu obdržených příspěvků a objemu právních závazků; vzhledem k tomu, že společný podnik KDT by měl i nadále zlepšovat transparentnost;

([1]) Nařízení Rady (EU) 2021/2085 ze dne 19. listopadu 2021, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa a zrušují nařízení (ES) č. 219/2007, (EU) č. 557/2014, (EU) č. 558/2014, (EU) č. 559/2014, (EU) č. 560/2014, (EU) č. 561/2014 a (EU) č. 642/2014 (Úř. věst. L 427, 30.11.2021, s. 17).
([2]) Nařízení Rady (EU) č. 561/2014 ze dne 6. května 2014 o založení společného podniku ECSEL (Úř. věst. L 169, 7.6.2014, s. 152).
([3]) Nařízení Rady (EU) 2023/1782 ze dne 25. července 2023, kterým se mění nařízení Rady (EU) 2021/2085, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa, pokud jde o společný podnik pro čipy (Úř. věst. L 229, 18.9.2023, s. 55).

Obecné informace

1. konstatuje, že změny ve výši rozpočtu společného podniku KDT do značné míry závisejí na prováděcí fázi víceletých výzkumných a inovačních programů, na nichž společný podnik KDT pracuje;

2. vítá příspěvek společného podniku KDT k posílení strategické autonomie EU v odvětví elektronických součástí a systémů;

3. konstatuje, že společný podnik KDT začal zveřejňovat první výzvy programu Horizont Evropa již na konci roku 2021; dále konstatuje, že rozpočet na rok 2022 zahrnuje rozpočet závazků na výzvy v rámci programu Horizont Evropa plánované na rok 2022 a rozpočet plateb na související platby předběžného financování;

Rozpočtové a finanční řízení

4. konstatuje, že Účetní dvůr dospěl ve své zprávě (dále jen „zpráva Účetního dvora“) k závěru, že účetní závěrka společného podniku KDT poskytuje ve všech významných ohledech věrný obraz finanční situace společného podniku ke dni 31. prosince 2022, výsledků jeho činností, jeho peněžních toků a změn čistých aktiv za rok, který právě skončil, v souladu s jeho finančním nařízením a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise; dále konstatuje, že uskutečněné operace, na nichž se zakládá účetní závěrka, jsou ve všech významných ohledech legální a správné;

5. konstatuje, že v roce 2022 dosáhly celkové dostupné prostředky výše 261,4 milionu EUR prostředků na závazky (ve srovnání s 214,0 milionu EUR v roce 2021) a 222,2 milionu EUR prostředků na platby (ve srovnání se 199,3 milionu EUR v roce 2021) ([4]); dále konstatuje, že plnění rozpočtu dosáhlo 100 % u prostředků na závazky a 55 % u prostředků na platby;

6. konstatuje, že společný podnik KDT ve své roční účetní závěrce za rok 2022 nezveřejnil důležité informace o příspěvcích členů na úrovni programů, které jsou relevantní pro úplné informování o výsledcích společného podniku KDT na konci roku; konstatuje zejména, že společný podnik KDT neporovnal příspěvky obdržené od každé kategorie členů do konce roku v rámci každého programu s právními cíli pro příspěvky stanovenými pro příslušný program; dále konstatuje, že společný podnik KDT nezveřejnil v této účetní závěrce příspěvky zúčastněných států do společného podniku KDT ([5]); vyzývá společný podnik KDT, aby se těmito otázkami zabýval, a vítá jeho závazek poskytovat informace, zejména pokud jde o srovnání právních cílů příslušných programů;

7. konstatuje, že platnost většiny věcných příspěvků členů společného podniku KDT ze soukromého sektoru (1 172,5 milionu EUR) je ještě třeba schválit;

8. konstatuje, že na konci roku 2022 společný podnik KDT plně přidělil maximální provozní příspěvek Unie ve výši 1 169,7 milionu EUR na podepsané grantové dohody v rámci programu Horizont 2020 a že z této přidělené částky zbývá v nadcházejících letech vyplatit přibližně 139,2 milionu EUR (tj. 11,9 %) na projekty, které ještě nebyly dokončeny;

9. konstatuje, že na konci roku 2022 společný podnik KDT odhadl potenciální konečné věcné příspěvky členů ze soukromého sektoru na operační činnosti programu Horizont 2020 na 1 579 milionů EUR, tj. 97,6 % minimálního cíle ve výši 1 617,5 milionu EUR; konstatuje, že věcné příspěvky členů ze soukromého sektoru může společný podnik KDT vypočítat a potvrdit jejich platnost až poté, co společný podnik KDT i zúčastněné státy provedou všechny platby a jsou předložena všechna osvědčení o ukončení projektu a související osvědčení o finančních výkazech; v této souvislosti konstatuje, že jelikož byl na konci roku 2022 dokončen jen omezený počet projektů Horizont 2020, činily věcné příspěvky odvětvových členů, jejichž platnost byla potvrzena, 406,5 milionu EUR (tj. 25 % cílové částky);

([4]) Disponibilní rozpočet zahrnuje nevyužité rozpočtové prostředky z předchozích let, které společný podnik opětovně začlenil do rozpočtu běžného roku, účelově vázané příjmy a prostředky přerozdělené na příští rok.

([5]) Výroční zpráva Evropského účetního dvora o společných podnicích EU za rozpočtový rok 2022.

10. konstatuje, že na základě rozhodnutí rady správních orgánů společného podniku KDT o financování výzev k předkládání návrhů na období 2014–2020 odhadl Účetní dvůr, že na konci roku 2022 podepsaly zúčastněné státy smluvní závazky ve výši 1 106,2 milionu EUR (tj. 95 % cílové částky) a že z této částky vykázaly celkové finanční příspěvky ve výši 495,3 milionu EUR, které vyplácely přímo vnitrostátním příjemcům projektů programu Horizont 2020, jež podpořily; konstatuje, že rozdíl vzniká tím, že zúčastněné státy zaúčtovávají své náklady a vykazují je společnému podniku KDT až s ukončením projektů programu Horizont 2020, které podporují;

11. konstatuje, že plnění rozpočtových plateb na rok 2022 na činnosti programu Horizont 2020 se zhoršilo, protože se příjemci potýkali s rostoucími náklady a problémy s dodávkami;

12. konstatuje, že na činnosti programu Horizont 2020 neobdržel společný podnik KDT žádné nové operační prostředky na závazky, protože poslední výzvu k předkládání návrhů dokončil na konci roku 2020; konstatuje, že míra plnění prostředků na provozní platby klesla na 74 % (ve srovnání s 85 % v roce 2021), což bylo podle společného podniku způsobeno problémy, s nimiž se příjemci potýkali v důsledku krize COVID-19; dále konstatuje, že u značného počtu probíhajících projektů programu Horizont 2020 se technické činnosti zpozdily buď z důvodu nedostatku čipů, nebo proto, že zaměstnanci neměli přístup k vývojovým a zkušebním zařízením, a proto musely být tyto projekty změněny nebo prodlouženy a konečné platby odloženy na rok 2023;

13. souhlasí s připomínkou Účetního dvora, že společný podnik KDT by měl stanovit akční plán s časovým rozvrhem, který umožní dokončení projektů schválených v předchozích víceletých finančních rámcích (VFR);

14. konstatuje, že pokud jde o provádění programů Horizont Evropa, poskytla Komise na konci roku 2022 hotovostní příspěvky ve výši 171,1 milionu EUR, z nichž společný podnik KDT použil 42,3 milionu EUR na platby předběžného financování související s prvními grantovými dohodami uzavřenými v rámci programu Horizont Evropa;

15. konstatuje, že na konci roku 2022 bylo plnění rozpočtu společného podniku KDT na platby administrativních výdajů (hlava 2) nízké a dosahovalo 63 %; konstatuje, že podle zprávy společného podniku KDT o rozpočtovém a finančním řízení za rok 2022 byl tento stav způsoben hlavně tím, že byly odloženy nástroje IT podporující centrální řízení finančních příspěvků a omezily se komunikační činnosti;

16. dále konstatuje, že míra plnění provozního rozpočtu společného podniku KDT se snížila kvůli rostoucím nákladům a problémům s dodávkami, s nimiž se příjemci potýkali v důsledku krize COVID-19 a útočné války proti Ukrajině;

Zadávání veřejných zakázek a zaměstnanci

17. na základě konsolidované výroční zprávy o činnosti za rok 2022 konstatuje, že veřejné zakázky a smlouvy jsou zpracovávány v souladu s ustanoveními finančních pravidel společného podniku KDT a koordinovány v rámci jeho administrativního a finančního týmu;

18. navíc konstatuje, že v souvislosti s řádným finančním řízením a účinností společný podnik KDT v co největší míře využíval různé dohody o úrovni služeb, které již byly uzavřeny s příslušnými útvary Komise a jeho soukromými členy, a využíval interinstitucionální rámcové smlouvy (např. na IT služby a vybavení, dočasné personální služby, služby externího auditu);

19. konstatuje, že v roce 2022 uspořádal společný podnik KDT velmi málo zadávacích řízení, zejména u zakázek nízké hodnoty, a že v průběhu uvedeného roku nebyla zahájena žádná zadávací řízení související s provozními činnostmi;

20. konstatuje, že plán pracovních míst společného podniku KDT na rok 2022 předpokládá 30 dočasných nebo smluvních zaměstnanců a že na konci roku 2022 zaměstnával společný podnik KDT 25 statutárních zaměstnanců osmi různých státních příslušností (8 BE, 5 FR, 4 ES, 2 BG, 2 EL, 2 RO, 1 IT, 1 PL), a to 11 mužů, 14 žen;

21. konstatuje, že v roce 2022 bylo zahájeno šest externích výběrových řízení; místa, která mají být obsazena v roce 2023: výkonný ředitel, účetní a finanční korespondent, programová kancelář, rozpočtový úředník, finanční asistent a vedoucí útvaru;

22. pokud jde o fluktuaci zaměstnanců, dne 1. dubna 2022 odešel do důchodu vedoucí oddělení komunikací, dne 1. října 2022 opustil společný podnik KDT účetní korespondent, dne 1. listopadu 2022 odešel rozpočtový úředník a dne 31. října 2022 skončila smlouva výkonného ředitele;

Řízení a kontrola

23. konstatuje, že pokud jde o výdaje programů Horizont 2020 a Horizont Evropa, je za audity ex post odpovědný společný auditní útvar Generálního ředitelství Komise pro výzkum a inovace, přičemž u výdajů programu Horizont 2020 (zúčtování a konečné platby) vykázal společný podnik KDT reprezentativní míru chyb ve výši 2,6 % a míru zbytkových chyb 0,8 % ([6]); konstatuje, že u programu Horizont Evropa nebyly audity *ex post* dosud provedeny, neboť první průběžné platby se očekávají až v roce 2024;

24. bere na vědomí, že aby mohl Účetní dvůr posoudit kontroly provozních plateb ve společném podniku KDT, prověřil na úrovni konečných příjemců náhodně vybraný vzorek plateb z programu Horizont 2020 provedených v roce 2022 ([7]); konstatuje, že Účetní dvůr nezjistil u příjemců společného podniku KDT zařazených do vzorku žádné chyby ani kontrolní nedostatky;

25. vítá skutečnost, že společný podnik KDT zavedl monitorování projektů založené na riziku v souladu se základním scénářem Komise i hodnocení rizika malých a středních podniků a nových subjektů; konstatuje však, že společný podnik KDT dosud nevypracoval vnitřní pokyny, aby procesy sjednotil; konstatuje, že v případě společného podniku KDT zmírňovala riziko chyb v grantových platbách skutečnost, že zúčastněné státy provedly u příjemců působících na jejich území podrobné předběžné kontroly způsobilosti projektových nákladů vykázaných pro účely vnitrostátního spolufinancování;

26. s uspokojením konstatuje, že zúčastněné státy se společným podnikem KDT úzce spolupracovaly a včas jej informovaly o zjištěných významných chybách, nesrovnalostech a registrovaných úpadcích; dále konstatuje, že na rozdíl od jiných společných podniků se 90 % práh pro předběžné financování uplatňoval na úrovni příjemců a jakékoli změny rozpočtu na náklady mezi členy konsorcia vyžadovaly dodatek ke grantové dohodě; konstatuje, že společný podnik KDT kontroloval plnění těchto konkrétních kritérií mimo systém Compass ([8]) a projektoví referenti prováděli standardizované manuální kontroly v tabulkovém procesoru Excel;

27. souhlasí s Účetním dvorem, že by měl společný podnik KDT vypracovat praktické interní pokyny, jak monitorování projektů a příjemců založené na riziku provádět a jak by měli zaměstnanci používat modul řízení rizika dostupný v systému Compass;

28. vyzývá společný podnik KDT, aby řešil nedostatky v používání posíleného monitorovacího nástroje;

29. konstatuje, že podle Účetního dvora nebyla stanovena konkrétní kontrolní opatření týkající se zjištěných rizik nebo nebyla stanovena lhůta pro jejich provedení; konstatuje, že po uplynutí stanovené lhůty nebylo varování posíleného monitorování ani obnoveno, ani ukončeno; dále konstatuje, že referent nadto po provedení kontrolních opatření míru rizika znovu neposoudil;

30. souhlasí s Účetním dvorem, že společný podnik KDT by měl zajistit, aby všechna opatření plynoucí z posíleného monitorování doprovázela konkrétní kontrolní opatření zaměřená na zjištěná rizika a aby bylo jejich plnění v předem stanovené lhůtě prověřeno;

([6]) Konsolidovaná výroční zpráva o činnosti společného podniku KDT za rok 2022, kapitola 4.1.1.1.

([7]) Pokud jde o grantové platební operace testované u příjemců, prahová hodnota pro hlášení vyčíslitelných chyb je 1 % kontrolovaných nákladů.

([8]) Systém Komise pro elektronické udělování grantů.

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na připomínky z předcházejících let

31. konstatuje, že „připomínky“ ve specifických výročních zprávách o společného podniku KDT jsou ve skutečnosti doporučeními Účetního dvora bez časových lhůt; konstatuje, že Účetní dvůr kroky prováděné v návaznosti na připomínky každoročně sleduje, když posuzuje, zda jsou stále otevřeny, nebo zda byly uzavřeny;

32. konstatuje, že v roce 2021 vydal Účetní dvůr tři připomínky, z nichž dvě byly uzavřeny; připomínka, jež je dosud otevřená, se týká toho, že je třeba přijmout více zaměstnanců, aby se do roku 2025 dosáhlo plánovaného počtu padesáti statutárních zaměstnanců, neboť společný podnik KDT bude v rámci VFR na období 2021–2027 provádět projekty ve výši přibližně 10,9 miliardy EUR.